

ახალი განათლება

27.12.2018

№40 (834) გამოდის 1998 წლიდან

www.akhaliganatleba.ge

დისკუსია „დედა ენის“ გარშემო

**ალტერნატივის შექმნამდე
სჯობს არსებული
ბადაისინჯოს**

**სკოლას „დედა ენა“
უბრუნდება!**

გვერდი 2

ხარისხის განვითარება

**მნიშვნელოვანი მიღწევები
და სამომავლო გეგმები**

გვერდი 3

წლის შეჯამება

**როგორი იყო 2018 წელი
განათლების სისტემისთვის**

გვერდი 4

გავრცედა უფლებები

**„დინახე ყველა ფერი“ –
დაამარცხე სტიგმა**

გვერდი 5

მანდატურის სამსახური

**განათლების რეფორმა
წარმოუდგენელია
უსაფრთხო სკოლის
კონსტრუქციის გარეშე**

გვერდი 6

სამოქალაქო ინტეგრაცია

**მინდა, სამშობლოს –
საქართველოს და მშობლიურ
სოფელს გამოვადგე**

გვერდი 8

მანდატურის სამსახური

განათლების რეფორმა წარმოუდგენელია უსაფრთხო სკოლის კონსეფციის გარეშე

საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრმა, მიხეილ ბატიაშვილმა, სამსახურეობრივი მოვალეობის სამაგალითო შესრულებისთვის, 54 მანდატური მადლობის სიგელებით დააჯილდოვა. მინისტრმა მადლობის სიგელები გადასცა, ასევე, მანდატურის სამსახურის შეიდ თანამშრომელს.

სიგელები გადაეცათ მანდატურებს, რომლებმაც მოსწავლეების გადარჩენისა და მათი ჯანმრთელობისთვის საკუთარი სიცოცხლე არაერთხელ დააყენეს რისკის ქვეშ, მანდატურებს, რომლებიც მანდატურის სამსახურის დაარსების პირველივე დღიდან მუშაობენ და მათ, ვინც საკუთარ მოვალეობას გამყოფი ხაზის პირას მდებარე სოფლის სკოლებში ასრულებენ.

„განათლების რეფორმა წარმოუდგენელია უსაფრთხო სკოლის კონცეფციის გარეშე. – განაცხადა მინისტრმა – დღეს დაავადდებით მანდატურის სამსახურის წარმატებული თანამშრომლები. ვფიქრობთ, რომ გაუმჯობესებულმა პირობებმა, ჩართულობის ზრდამ მრავალი კუთხით და, ძირითადად, სკოლის უსაფრთხოების მიმართულებით, მოგვიტანა

ყველა პარამეტრით მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებული შედეგები, რომელიც 2018 წლის ბოლოს გვაქვს. ეს მთლიანად ერთიანი გუნდის დამსახურებაა და ყველა იმ ადამიანის, რომელიც სკოლის უსაფრთხოებაზე ზრუნავს. ამიტომ დავაჯილდოვეთ დღეს მანდატურის სამსახურის წარმატებული თანამშრომლები. მათ ნახალისებას მომავალშიც გავაგრძელებთ. მომავალი წლიდან მანდატურები გაზრდილ ხელფასს მიიღებენ, გაუმჯობესდება მათი სამუშაო პირობები, რაც უსაფრთხო სკოლის გარემოზე აისახება“.

მანდატურები ზრუნავენ როგორც სკოლებში საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვაზე, მოსწავლეების, პედაგოგებისა და სკოლის ადმინისტრაციისთვის უსაფრთხო გარემოს შექმნაზე, ასევე მოსწავლეთა სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლებაზე. ისინი ხელს უწყობენ ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაციას, პოზიტიური სასკოლო დისციპლინის ჩამოყალიბებას და ჯანსაღი ურთიერთობებისთვის ხელსაყრელი გარემოს შექმნას.

ზურაბ ცხოვრებაძე, სკოლის მანდატური: „დღეს მნიშვნელოვანი დღეა მანდატურის სამსახურისთვის. მინისტრმა დააჯილდოვა 54 მანდატური, მათზე დაკისრებული უფლებამოსილების პირნათლად შესრულებისთვის. მსგავსი ღონისძიებები, ვფიქრობ, ხელს შეუწყობს მანდატურის მოტივაციის ზრდას და ეფექტიან მუშაობას სკოლებში.“

აღსანიშნავია, რომ 2019 წლის პირველი იანვრიდან მანდატურის სამსახურის თანამშრომლების ხელფასი 200 ლარით გაიზარდა. ამის შესახებ განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის კომიტეტის თავმჯდომარემ, **მარიამ ჯაშმა** 2019 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტის განხილვისას ისაუბრა. მისივე თქმით, მომავალი წლის ბიუჯეტში განათლების სისტემის დაფინანსება 170 მილიონ ლარზე მეტით იზრდება.

„მანდატურის ხელფასის ზრდა მნიშვნელოვანია როგორც პროფესიული მოტივაციის ზრდისთვის, ასევე სკოლების მეტი უსაფრთხოებისთვის. 130 საჯარო სკოლაში, დამატებით, შეეძინა მანდატურები, საერთო ჯამში, მანდატურის სამსახური 588 სკოლაში იზრუნებს უსაფრთხოების დაცვაზე, – განაცხადა მარიამ ჯაშმა.“

განათლების კომიტეტის თავმჯდომარემ, ინკლუზიური განათლების დაფინანსების ზრდაზე საუბრისას, აღნიშნა, რომ დამატებითი სოციალური პაკეტით ისარგებლებენ პედაგოგები, რომლებიც ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მუშაობენ.

მოზარდთა მშობლობის მხარდაჭერი პროგრამების კვლევა

გაეროს ბავშვთა ფონდის ევროპისა და ცენტრალური აზიის რეგიონული ოფისის მიერ განხორციელდა კვლევა „მოზარდთა მშობლობა და მოზარდთა მშობლობასთან დაკავშირებული პროგრამების შესახებ“. კვლევაში, გაეროს ბავშვთა ფონდის სხვადასხვა პროგრამების თანამშრომლებთან ერთად, მონაწილეობდნენ მოზარდთა განვითარებისა და მონაწილეობის საკითხებზე მომუშავე სხვადასხვა დარგის სპეციალისტები. კვლევა ჩატარდა 6 ქვეყანაში, მათ შორის ერთ-ერთი იყო საქართველო.

ცნობილია, რომ მშობლები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ შვილების ემოციურ-კოგნიტიურ განვითარებასა და ქცევის ჩამოყალიბებაზე. შესაბამისად, აღზრდის სტილი, რომელსაც ისინი მიმართავენ, დიდ გავლენას ახდენს ბავშვის იმ უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბებაზე, რომელიც მათ მოზარდობის პერიოდის რთულ გზაზე სიძნელეებსა და მოთხოვნებთან გასამკლავებლად ესაჭიროებათ. მტკიცებულებების მიხედვით, მშობლები დიდ როლს თამაშობენ მოზარდების ღირებულებების ჩამოყალიბებაშიც, რადგან სწორედ ისინი უდგენენ ბავშვებს ნორმებსა და მოთხოვნებს აღზრდის პროცესში. ხშირად მშობლები აღზრდას აღიქვამენ, როგორც პროცესს, რომელიც თავისთავად წარმართება; მაგრამ მაშინაც კი, როდესაც აცნობიერებენ ინფორმაციის მიღების აუცილებლობას აღზრდის პოზიტიური მეთოდებისა და მხარდაჭერი პროგრამების სარგებლიანობის შესახებ, არცთუ დიდი არჩევანი სხვადასხვა ტიპის, მშობლის საჭიროებებზე მორგებული, პროგრამებისა თუ სერვისებისა, რომლებიც ყურადღებას მშობლებსა და მოზარდებს შორის ურთიერთობებსა და მათზე მოქმედ ფაქტორებზე ამახვილებს.

ფოკუსჯგუფები გაიმართა თბილისში, კახეთსა და აჭარაში მცხოვრებ მოზარდებთან (8 ფოკუსჯგუფი) და მოზარდების მშობლებთან/აღმზრდელებთან (8 ფოკუსჯგუფი). საველე სამუშაოებმა 2017 წლის 1 ოქტომბრიდან 2017 წლის 17 ნოემბრის ჩათვლით პერიოდი მოიცვა. მონაცემები დაამუშავა და გაანალიზა ადგილობრივმა მკვლევართა ჯგუფმა, რეგიონული საკონსულტაციო ჯგუფის

რეკომენდაციების მიხედვით.

კვლევის მიზანია საბაზისო ინფორმაციის მოპოვება:

- როგორ ესმით, როგორ აღიქვამენ და აღზრდის რა მეთოდებს მიმართავენ მოზარდი ბიჭებისა და გოგონების მშობლები/აღმზრდელები;
- რა გავლენას ახდენს ინდივიდუალური, ინტერპერსონალური და მაკრო ფაქტორები მშობლების აღზრდის მეთოდებსა და პრაქტიკებზე;
- ვის მიმართავენ მოზარდები და მათი მშობლები ფორმალური და არაფორმალური მხარდაჭერისთვის.

კვლევა გვიჩვენებს, რომ არ არსებობს უნივერსალური შეთანხმება ან სახელმძღვანელო იმის თაობაზე, თუ რა როლი და პასუხისმგებლობები უნდა ეკისრებოდეს ბავშვებსა და მშობლებს. თუმცა აშკარაა, რომ აღზრდის სტილს გენდერული თავისებურებებიც განსაზღვრავს და დედასა და მამას ოჯახში განსხვავებული როლი და პასუხისმგებლობა ეკისრებათ. მოზარდთა ნარატივიდან გამომდინარე, გაირკვა, რომ საოჯახო საქმეები დედის ფუნქციაა და საოჯახო მოვალეობის განაწილება ავტომატურად დედის საქმეების განაწილებას ნიშნავს, ხოლო მამის როლი იშვიათად თუ სცდება ოჯახის მარჩენადას. მოზარდების თქმით, ოჯახში ძირითადად დედაა მთავარი „მენეჯერი“ და პასუხისმგებელი პირი და განაწილებული როლების და მოვალეობების მონიტორინგზე ის არის პასუხისმგებელი.

კვლევის შედეგების თანახმად, მშობლებს აქვთ მოლოდინი, რომ საოჯახო საქმეებზე პასუხისმგებლობა მოზარდებმაც უნდა გაინაწილონ, დანეყებული საოჯახო საქმეებით, დამთავრებული სამსახურში დასაქმებით. ზოგიერთი ოჯახი გოგონებს და ბიჭებს თანაბარ პასუხისმგებლობას აკისრებს, თუმცა გენდერული როლების ტრადიციული გადაწინაწინების მიხედვით, ბევრ ოჯახში მეტ პასუხისმგებლობას მოზარდ გოგონებს აკისრებენ. კვლევამ ასევე ცხადყო, რომ გოგონები, განსაკუთრებით კი შემდეგი მონაცვლადი ჯგუფებიდან – კანონთან კონფლიქტში მყოფი, სოფლად ან მარტოხელა მშობლებთან

მცხოვრები, სიღარიბეში მცხოვრები – ითვლებენ ფინანსურ პასუხისმგებლობასაც და ვალდებულებას, მოუარონ უმცროს/ასაკოვან ოჯახის წევრებსაც.

ამავდროულად, კვლევის მიხედვით, აღნიშნული პატრიარქალური გენდერული ნორმები თანდათან სუსტდება. ქალაქში მცხოვრები 14-17 წლის გოგონების ფოკუსჯგუფის მიხედვით, ასეთ შეხედულებებსა და პრაქტიკას ადგილი ჰქონდა „ძველად, როცა ბიჭებსა და გოგონებს განასხვავებდნენ. დღესდღეობით ორივე ქვეს ერთნაირად ეყვრობიან“. მშობელთა გარკვეულმა ნაწილმა აღნიშნა, რომ ისინი მოვალეობებს არ ანაწილებენ გენდერული ნიშნის მიხედვით. ამ მხრივ, საინტერესოა სოფელში მცხოვრები ერთ-ერთი დედის მიდგომა: „მე ერთნაირ მოვალეობას ვაკისრებ გოგოს და ბიჭს. მე სახლის დალაგებას, ჭურჭლის დარეცვას ვავალებ არა მარტო გოგოს, არამედ ბიჭსაც“.

ჩატარებული კვლევა ბევრ საინტერესო მიგნებასა და რეკომენდაციას მოიცავს.

პრეზენტაციას ესწრებოდნენ მანდატურის სამსახურის უფროსი **გელა გელაძე**, ფსიქოლოგიური მომსახურების ცენტრის უფროსი **თეონა ჩიტიაშვილი** და ამავე ცენტრის ფსიქოლოგი **სალომე კაკაბაძე**. ცენტრის ხელმძღვანელმა წარმოადგინა იმ სერვისების პრეზენტაცია, რომელსაც მანდატურის სამსახურის ფსიქოლოგიური მომსახურების ცენტრი სთავაზობს მოზარდებსა და მათ მშობლებს, საქართველოს მასშტაბით.

მომზადდა **ლალი თვალაპიოშვილმა**

2018 წელს:

დაიწყო მანდატურის სამსახურის რეფორმა

1300 საანაწინათლებლო დაწესებულების მანდატური

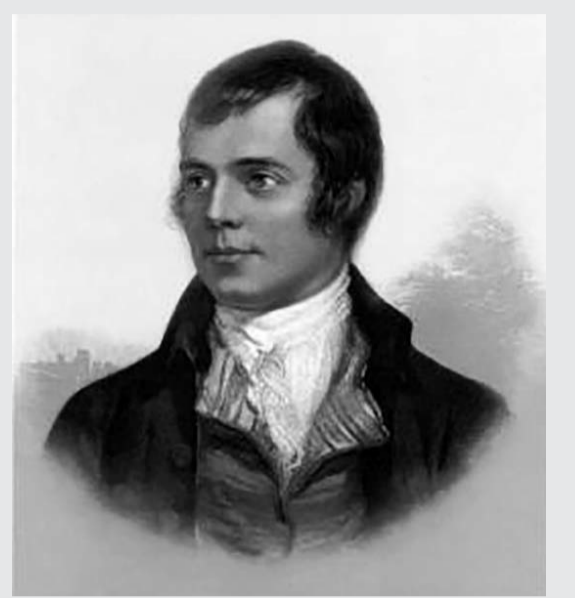
458 საჯარო სკოლაში უზრუნველყოფის საოპერატიული ნაწილისა და უსაფრთხოების დაცვას

#განათლება2018

სასკოლო აქტივობა

ROBERT BURNS – PERFORMANCE IN ONE OF THE PUBLIC SCHOOLS OF TBILISI, GEORGIA

Robert Burns was one of the greatest writers of the world and a patriot of his country. As an English language teacher I, Nana Kutateladze, think that pupils will gain a lot in any country by learning the biography and poetry of this distinguished writer. I have held regular performances with my pupils for many years (by the end of December) dedicated to Robert Burns in Tbilisi at public school №116. At the same time I would like to express my gratitude to my Scottish friend, Mrs. Frances McGowan from Braco as she has sent me many materials about Robert Burns and Scotland. We have been friends for nearly 25 years, though we have not met yet. We were the members of IPF, Ireland. On December 20, „A Red, Red Rose“ „My Heart is in the Highlands“ and other poems were recited by my pupils at the background of Scottish tunes and short video films. It was really great!

ლონისძიება

რობერტ ბერნსისადმი მიძღვნილი ლონისძიება ჩატარდა 20 დეკემბერს, თბილისის 116-ე საჯარო სკოლაში, მე-61 კლასის მოსწავლეების მონაწილეობით. ისინი დიდი პასუხისმგებლობით მოეკიდნენ ამ საინტერესო აქტივობას. შეისწავლეს საკმაოდ რთული, მე-18 საუკუნის ინგლისურენოვანი პოეზია, რაშიც მოსწავლეებს დიდი დახმარება გაუწია რობერტ ბერნსის ლექსების მოსმენის შესაძლებლობამ youtube-ზე. ლიტერატურული პრეზენტაცია მათ აქამდე არ განუხორციელებიათ და ემინოდათ საზოგადოების წინაშე გამოსვლის. შემოიძლია ვთქვა, რომ მოსწავლეებმა ყველა შიში დაძლიეს და ლონისძიებამ კარგად ჩაიარა. გვესწრებოდნენ 116-ე საჯარო სკოლის მასწავლებლები და ასევე, ნიკოლას მეჯიდი, ამერიკელი მასწავლებელი, რომელიც ჩვენს სკოლაში მოღვაწეობს და წარმოშობით ქართველია.

წარმოდგენა დაიწყო გიორგი ფეტვიანის გამოსვლით, რომელმაც მოკლედ ისაუბრა შოტლანდიის შესახებ და წაიკითხა რობერტ ბერნსის საკმაოდ რთული ლექსი „A man's A man for A' That“; შემდეგი იყო ანა ხურცილავა, რომელმაც დამსწრეებს რობერტ ბერნსის ბიოგრაფია გააცნო; ლუკა ჯონსონი შესანიშნავად წაიკითხა ბერნსის პატრიოტული ლექსი „My Heart is in the highlands“. ამ ლექსის ისე საუცხოოდ კითხულობს პრინცი ჩარლზი youtube-ზე, რომ ალბათ, ნებისმიერ მსახიობს შეშურდებოდა. გიორგი ხანდამაშვილმა წაიკითხა „The fall of the leaf“, ელენე ლაპიაშვილმა – „Song composed in August“, ანი ჯიქიძემ – „The winter of life“, ნიკოლოზ გაგნიძე-ხაჩიძემ – „My native land“. მინდა განსაკუთრებით გამოვყო ამ კლასის ერთი მოსწავლე, წაიკითხა ეგვიპტელი მაია აშმედ მოჰამედ ბუზიდი. მან წარმოადგინა ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი ლექსი „A red, red rose“, რომელიც 1794 წელს დაინერა ხალხურ მოტივებზე. ამ გოგონამ კარგად ისწავლა ქართული და მაქსიმალურად ცდილობს, ითანამშრომლოს სხვა ბავშვებთან.

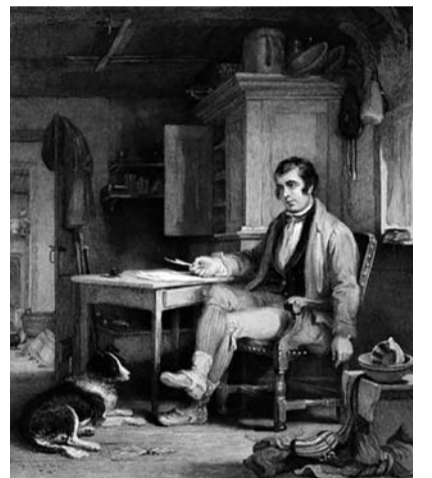

რობერტ ბერნსის მოკლე ბიოგრაფია

რობერტ ბერნსი მე-18 საუკუნის შოტლანდიის ეროვნული გმირი და ცნობილი მწერალია, რომლის დაბადების დღეს, 25 იანვარს, აღნიშნავენ არა მარტო შოტლანდიაში, არამედ მთელ მსოფლიოში, აშშ-ს, ავსტრალიის, დიდი ბრიტანეთის, კანადის და მრავალი სხვა ქვეყნის ჩათვლით. შოტლანდიელები დღესაც მოიხსენიებენ მას, როგორც „შოტლანდიის საყვარელ შვილს“.

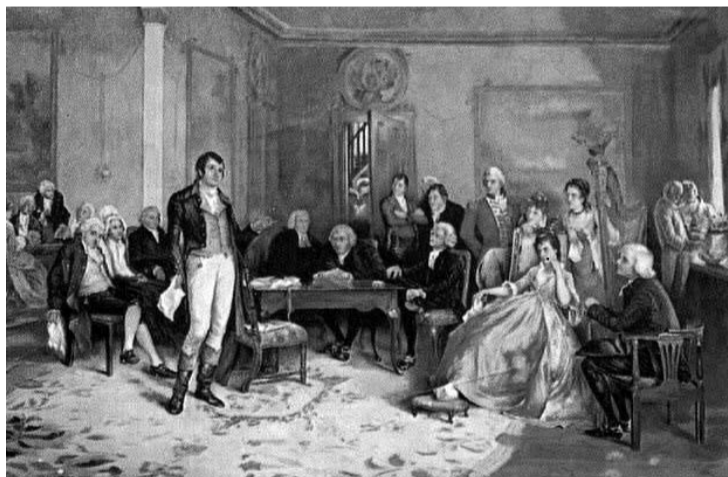
რობერტ ბერნსი დაიბადა 1759 წლის 2 იანვარს შოტლანდიის პატარა დაბა ალოუეში. მისი მშობლები ღარიბი გლეხები იყვნენ. მომავალი პოეტი მათთან ერთად შრომობდა. რობერტ ბერნსი პატარაობიდანვე წერდა ლექსებს. 1786 წელს გამოვიდა მისი ლექსების პირველი კრებული: „პოემები, უმეტესად შოტლანდიურ დიალექტზე“. მალე სხვა წიგნებიც დაიბეჭდა და რობერტ ბერნსმა მთელ შოტლანდიაში გაითქვა სახელი. მას ჰყავდა მეუღლე და ხუთი შვილი.

დიდი პოეტი გარდაიცვალა 1796 წლის 21 ივლისს დამფრისში, 37 წლის ასაკში. საინტერესო ფაქტია, რომ ბერნსის გასვენების დღეს დაიბადა მისი ერთ-ერთი შვილი. რობერტ ბერნსის გარდაცვალების მიზეზად ასეთ ნაადრევ ასაკში ექიმების მიერ მისთვის გამოწერილი ცივი აბაზანები მიაჩნიათ (რობერტ ბერნსი რევმატიზმით იყო დაავადებული).

რობერტ ბერნსის უამოქმედება

რობერტ ბერნსმა არაერთი შესანიშნავი ლექსი დაწერა: „My heart is in the highlands“, „A red, red rose“, „To a mouse“ და ა.შ. ის ძალიან შეუყვარდა შოტლანდიელ ხალხს, რადგან მათთვის გასაგებ ენაზე წერდა მათივე პრობლემების შესახებ. რობერტ ბერნსის აზრით, უბრალო, ღარიბი ადამიანები, მიუხედავად იმისა, რომ ბევრი რამ აკლიათ ყოველდღიურ ცხოვრებაში: საჭმელი, სასმელი, ტანსაცმელი და ა.შ., უფრო ღირსეულები და გონიერები არიან, ვიდრე მდიდარი, ამპარტავანი დიდკაცები. ამ თვალსაზრისით, საგულისხმოა მისი ერთ-ერთი ლექსი – „A man's A' man for A' That“ – რომელიც ქართულ ენაზე თარგმნა თამარ ერისთავმა: „კაცი ვარ და ქუდი მხურავს“, და რომელიც საქართველოშიც ძალიან პოპულარულია, მაგრამ ცოტაოდენმა თუ იცის, რომ რობერტ ბერნსს ეკუთვნის. მისი პოეზია რეპის სტილშიც სრულდება შოტლანდიაში და ის რეპის ფუძემდებლად ითვლება.

„ბერნსის ღამე“

ბევრი ადამიანი აღნიშნავს „ბერნსის ღამეს“ 25 იანვარს როგორც შოტლანდიაში, ასევე მთელ მსოფლიოში. ის შეიძლება იყოს ფორმალური ან არაფორმალური. ფორმალური ზეიმი გულისხმობს სადღეგრძელოების წარმოქმნას და რობერტ ბერნსის პოეზიის წაკითხვას. საღამოს კულმინაციაა შოტლანდიური კერძის „Haggies“-ის შემოტანა დიდი თევზით, სტვირის თანხლებით (შოტლანდიის ეროვნული მუსიკალური ინსტრუმენტი, რომელიც, გადმოცემით, წარმოშობით ქართულია). მასპინძელი კითხულობს რობერტ ბერნსის ოდას, რომელიც პოეტმა ამ კერძს მიუძღვნა „Address to a Haggis“, შემდეგ ის იჭრება და საზოგადოება განაგრძობს ზეიმს. ბერნსის ღამეს შოტლანდიელები ეროვნულ ტანსაცმელში გამოწყობილები ზეიმობენ, კაცებს აცვიათ კილტები, ქალებს – კუბოკრული ნაჭრის კაბები, ქვედაბოლოები (ყველა ოჯახს თავისი საკუთარი შეფერილობის კუბოკრული ნაჭერი აქვს). შოტლანდიის დროშები გამოაქვთ წმ. ენდრიუს გამოსახულებით და რობერტ ბერნსის სიმღერას ასრულებენ „Auld Lang Syne“ რომელიც, ახალი წლის ერთ-ერთ სიმბოლოს წარმოადგენს მთელ მსოფლიოში. მრავალი სხვადასხვა კერძი არის ასოცირებული „ბერნსის ღამესთან“, კერძოდ: cock-a-leekie soup (წინილა და პრასის წვნიანი); haggis; neeps (ჭარხლის პიურე), tatties (კარტოფლის პიურე), bannocks (პურის სახეობა) და ვისკი (შოტლანდიელების ტრადიციული სასმელი).

დაბოლოს

დასკვნის სახით მსურს ვითხრათ, რომ მრავალი წელია, ჩემს მოსწავლეებს ვაცნობ ინგლისურენოვანი მწერლების შემოქმედებას და ბიოგრაფიულ მონაცემებს. ჩვენ არაერთი ლიტერატურული პროექტი განვახორციელებთ. იმის გამო, რომ სასკოლო პროგრამა, სამწუხაროდ, არ შეიცავს ცნობილი მწერლების ბიოგრაფიებს და ნაწარმოებებს, ვცდილობ, ეს დანაკლისი გამოვასწორო და მოსწავლეებს გაეცნო მსოფლიო ლიტერატურის შედეგები (მაგ. სერ არტურ კონან დოილი, ო'ჰენრი, უ. შექსპირი, რ. თაგორი და ა.შ.). ეს ანეითარებს მათ შემოქმედებით და აზროვნების უნარებს (რადგან დეტალურად განვიხილავთ აღნიშნული მწერლების ნაწარმოებებს), გამოვუმუშავებთ პრეზენტაციის უნარს. გარდა ამისა, ისეთი პატრიოტი მწერლის ბიოგრაფიისა და შემოქმედების გაცნობა, როგორც რობერტ ბერნსია, ღირსეულ პიროვნებად აღზრდის საქმეს შეუწყობს ხელს. მსგავსი პროექტების განხორციელება სასარგებლო იყო მოსწავლეებისთვის, რადგან ბავშვებმა დაძლიეს შიში, სიზარმაცე და შესანიშნავად გაართვეს თავი არცთუ ისე მარტივ დავალებას. იმედია, მომავალში კიდევ უფრო საინტერესო და შემეცნებით ღონისძიებებს მოვანწყობთ.

ნანა ქუთათელაძე
თბილისის 116-ე საჯარო სკოლის
ინგლისური ენისა და ლიტერატურის უფროსი მასწავლებელი

გამოსვლა

როგორ დავაფიქროთ ბავშვები საკუთარ ქვეყანაზე

ჩვენ, დანაწილები კლასის პედაგოგები, მუდმივად ვზრუნავთ, სკოლაში მოსვლის პირველივე დღეებიდანვე დავეხმაროთ ბავშვებს მართონ საკუთარი ქვეყანა. ამისათვის ერთობლივად ვაძლევთ ქვეყნის წესებს, ვამოწმებთ რამდენად ვიცავთ მათ, ვახალი-სებთ ე.წ. ბეჯით და წესრიგის დამცველ მოსწავლეებს და ვცდილობთ მოტივაცია შევუქმნათ დანარჩენებსაც. მიუხედავად ასეთი ღონისძიებებისა, ყველაფრის 100%-იანად დაძლევა შეუძლებელია, მით უმეტეს კლასში, სადაც 25 და მეტი მოსწავლეა.

მოსწავლეების ქცევაზე მუდმივად გვიწევს პედაგოგებს ფიქრი და სიახლეების ძიება... მინდა ვაგიზიარო ერთი აქტივობა, რომელიც ჩემს კლასში განვხორციელებდი და გარკვეული შედეგი მაჩვენა კიდევ.

ვთხოვე პირველკლასელებს, მოეტანათ მათი ყველაზე საყვარელი სათამაშო ან ნივთი, რომელთანაც ყველაზე მეტ დროს ატარებდნენ. როგორც კი ვახსენე სათამაშო, ცოტა შეცბნენ, დაიბნენ – სად სკოლა და სად სათამაშო? შევატყვე, როგორი ეჭვის თვალე-ბით მიყურებდნენ, ვერ აკავშირებდნენ ერთ-მანეთთან ამ ორ ცნებას.

მეორე დღეს, ყველა სათამაშოთი გამოცხადდა. უნდა გენახათ მათი გაბრწყინებული თვალები. იყვნენ საოცრად ორგანიზებული. ვთხოვე, თითოეულ მათგანს წარედგინა თავისი სათამაშო. დიდი სიამოვნებით ყვებოდნენ, თუ როგორ ერთობოდნენ მათთან თამაშით, რომ ყველა სურვილს უსიტყვოდ უსრულდებდნენ და ემოციურდებოდნენ, საიდუმლოებასაც კი უყვებოდნენ, მათთან ერთად იძინებდნენ და იღვიძებდნენ. შემდეგ, ვთხოვე, ახლა თქვენი სათამაშოები ალაპარაკეთ თქვენზე, როგორ უყვით, როგორ ეთამაშებით, როგორ ანებივრებთ-მეთქი, იმ წუთში სამარისებური სიჩუმე ჩამოვარდა. გაუბედვრად დაიწყეს საუბარი, გაუჭირდათ. მხოლოდ ერთეულებმა გაბედეს. ზოგმა აღიარა, რომ არ უყვლიდა, ეჩხუბებოდა, როგორც ოჯახის წევრები სჯიდნენ მათ, ისინიც იმავე მეთოდებით უსწორდებოდნენ საყვარელ სათამაშოებს. ამის აღიარებამ ბავშვები ცოტა დაძაბა

და საკუთარ ქვეყანაზე დააფიქრა; აღიარეს, რომ მსგავს რამეზე არ დაფიქრებულან და არასდროს გასჩენიათ მათდამი სიბრალულის გრძნობა. სხვა თვალით შეხედეს საკუთარ თავს და თავადვე გამოიტანეს დასკვნები.

იმ მომენტში ჩემი რჩევები და მითითებები სრულიად ზედმეტი იყო. შევთანხმდით, რომ რამდენიმე კვირაში ისევ გავიმეორებდით იმავე აქტივობას. მართლაც, ორი კვირის შემდეგ, ისევ ჩავატარე იგივე აქტივობა. ვერ წარმოიდგენთ, როგორი კმაყოფილები იყვნენ. ბევრმა აღმოაჩინა, რომ იმ დღის შემდეგ ცდილობს, თამაშის დროს, სიფრთხილე და ყურადღება გამოიჩინოს არა მარტო სათამაშოების მიმართ, არამედ თანატოლებთან ურთიერთობაშიც კი. ისწავლეს თავიანთი ნივთების მოვლა-მონესრიგება. ამას უკვე მეც ვამჩნევ კლასში, ამას აღნიშნავენ მშობლებიც.

ასევე საინტერესო და ეფექტური იყო, როდესაც მოსწავლეებს ვთხოვეთ თვალყურით ედევნებინათ გვერდით მჯდომი თანაკლასელების, ერთი კვირის განმავლობაში, როგორც საგაკვეთილო პროცესში, ასევე დასვენებაზე. ეწინააღმდეგებინათ ჩანაწერები, რა მოსწონდათ მისი ქცევიდან, რის გამოსწორებას ურჩევდნენ. დაკვირვების დროს საკუთარ ქცევასთანაც ავლებდნენ პარალელს. ამის შემდეგ თავად უფრო მეტად ორგანიზებულები და მონესრიგებულები გახდნენ. თანატოლისგან მიღებული რჩევები მათთვის უფრო მეტად მისაღები და მნიშვნელოვანი აღმოჩნდა. პერიოდულად ვთხოვდი, განეხილავინათ ასეთი დაკვირვება – შუალედური შედეგები პირვანდელ მონაცემებთან შეედარებინათ. თითოეულ ამჩნევდნენ, რომ მათი ქცევა შედარებით პოზიტიური გახდა. ერთმანეთს ახალისებდნენ ე.წ. სტიკერებით და ეს ერთგვარ სტიმულს აძლევდა მათ.

მსგავსი ტიპის აქტივობები მართლაც ეფექტური აღმოჩნდა ჩემი კლასისთვის. ასე რომ, ვფიქრობ, ჩემი გამოცდილება თქვენც გამოგადგებათ, ჩემი კოლეგებო.

თამარ მგალობლიშვილი
თბილისის №182 საჯარო სკოლის
დანაწილები კლასის პედაგოგი

საერთაშორისო ფორუმი

საქართველოს ახალგაზრდული ორბანიზაციების ფორუმი

21 დეკემბერს, მულტიფუნქციურ კულტურულ ცენტრში FABRIKA/ფაბრიკა, საქართველოს ახალგაზრდული ორგანიზაციების რიგით IX საერთაშორისო ფორუმში გაიმართა. ღონისძიება გახსნეს საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის მოადგილე ნათია ზედგინიძემ და საქართველოში გაეროს მუდმივი კოორდინატორმა, ლუიზა ვინტონმა.

მინისტრის მოადგილის თქმით: „განათლების სამინისტრო კარგად აცნობიერებს ახალგაზრდობის მნიშვნელობას ქვეყნის მომავალი განვითარებისთვის და მზად არის, აქტიურად ჩაერთოს ახალგაზრდობის არსებულ პრობლემებში და გამოწვევების გადაჭრის პროცესში. აღსანიშნავია ისიც, რომ მთავრობის პრიორიტეტს სწორედ ახალგაზრდული მიმართულებების განვითარება წარმოადგენს მთელი ქვეყნის მასშტაბით. მნიშვნელოვანია ახალგაზრდა თაობაში სამოქალაქო თვითშეგნების ამაღლება და მათი კომპეტენციების გაზრდა.“

ახალგაზრდული ორგანიზაციების რიგით IX ფორუმში მონაწილეობდნენ: საქართველოში მოქმედი ახალგაზრდული არასამთავრობო ორგანიზაციები, ახალგაზრდობაზე პასუხისმგებელი სამთავრობო უწყებები და ის საერთაშორისო ორგანიზაციები, რომლებიც სხვადასხვა ფორმით არიან ჩართული ახალგაზრდულ საკითხებზე მუშაობაში. ფორუმში, ასევე, მონაწილეობდნენ ახალგაზრდული პოლიტიკის განვითარების მიმართულებით მომუშავე ექსპერტები.

ახალგაზრდული ორგანიზაციების ფორუმის შედეგებზე დაყრდნობით, მოგვიანებით, შემუშავდება დოკუმენტი, რომელიც აისახება მოსაზრებები ახალგაზრდული სფეროს განვითარების ხელშეწყობაზე. საქართველოს ახალგაზრდული ორგანიზაციების მე-9 ფორუმის მიზანია სამთავრობო და არასამთავრობო უწყებებს შორის კონსტრუქციული დიალოგის ხელშეწყობა და მონაწილე ორგანიზაციებისათვის ინფორმაციის მიწოდება, ახალგაზრდულ სფეროში არსებული პროცესებისა და გამოწვევების შესახებ.

საქართველოს ახალგაზრდული ორგანიზაციების ფორუმი, 2007 წლიდან, UNFPA, UNICEF-სა და UNIDO-ს მხარდაჭერითა და საქართველოში მოქმედი ახალგაზრდული ორგანიზაციების ინიციატივით, ხორციელდება.

ინფორმაცია

წლის წარმატებული გამოსვლილება

ასპინძის საგანმანათლებლო რესურსცენტრში საჯარო სკოლების წარმომადგენლებთან შეხვედრები რეგულარულ ხასიათს ატარებს. ესაა: კონსულტაციები კათედრებთან, პედაგოგებთან, დირექციების წარმომადგენლებთან, კონკურსებსა თუ პროგრამებში მონაწილეობის დაგეგმვა, ტრენინგების ორგანიზება, ეროვნული სასწავლო გეგმის, მასწავლებლის საქმიანობის დანაწილების, პროფესიული განვითარებისა და კარიერული წინსვლის სქემის სიახლეების გაცნობა, სხვადასხვა თვალსაჩინოების, ლიტერატურისა და მასალების გადაცემა...

გამორჩეული იყო 7 დეკემბერს რესურსცენტრში გამართული შეხვედრა თემაზე: „ერთი წარმატებული გამოცდილება“. 15 საჯარო სკოლის მასწავლებლებმა წლის განმავლობაში განხორციელებული თითო წარმატებული პროექტი წარმოადგინეს.

სადავო არაა, რომ სკოლაში უდიდესი როლი მასწავლებელს ენიჭება. აქტიური, კრეატიული მასწავლებელი თავადაც ვითარდება და სტიმულს აძლევს კოლეგების წინსვლასაც. ამის დასტური იყო პრეზენტაციები: „ისწავლე და ასწავლე“ – ზეინაბ ივანიძე, ანუციტის საჯარო სკოლა; „როგორ გავხდი აქტიური მოქალაქე“ – შორენა ხიზაძე, „ხელოვნების სახელოსნო“ – რევაზ გვირგვინი, რუსთავის საჯარო სკოლა; „პროექტი, რომელმაც წარმატება მოგვიტანა“ – ხათუნა მიქელაძე, ოპორის საჯარო სკოლა; „როგორ გავხდით საქართველოს ჩემპიონები“ – მამუკა ნადირაძე, ტოლოშის საჯარო სკოლა; „მასწავლებლის პირადი წარმატება“ – ასმათ ხაზალაშვილი, ხიზაბაგროს საჯარო სკოლა, მაყვალა ასპანიძე, ნიჯგორის საჯარო სკოლა; „ასე შევიყვარეთ კითხვა“ – მია სუარიძე, დაბა ასპინძის საჯარო სკოლა; „სპორტი – ბარიერების გარეშე“ – მადგარ ჯვარიძე, ჭობარეთის საჯარო სკოლა, თემურ ბერიძე, ნაქალაქევის საჯარო სკოლა, თემურ ლონდარიძე, ხერთვისის საჯარო სკოლა; „სიყვარულია მთავარი“ – ნანა შავაძე, ივერიის საჯარო სკოლა; „სახელმწიფო ენის სწავლება არაქართულ სკოლაში“ – ნათია ზედგინიძე-სოლოიანი, დამალის საჯარო სკოლა; „პედაგოგიური პრაქტიკის კვლევა“ – ეთერ გაჩეჩილაძე, იდუმალის საჯარო სკოლა.

თითოეული მონაწილის გამოხატული მასწავლებელი მნიშვნელოვანი სიახლის შემცველი იყო, დატვირთული მონაწილეთა კითხვებით, კომენტარებით, შეფასებებით.

შთამბეჭდავი შეხვედრა იყო, ბევრი რამ ახლებურად დავინახეთ, მოვიხიშნეთ კიდევ რა უნდა გავაკეთოთ მომავალში. სხვადასხვა საგნის პედაგოგების ასეთი საქმიანი კონტაქ-

ტები, გამოცდილების გაზიარება ნამდვილად საჭიროა და სასარგებლოა თითოეული ჩვენგანისთვის. არანაკლებ მნიშვნელოვანი და სასიამოვნოა პედაგოგის შრომის აღიარებაც, როგორც მომავალი წარმატების წინაპირობა. კარგი ჩანაფიქრია. ვვლით ახალ შეხვედრებს წარმატებული გამოცდილებებით – აღნიშნეს შეხვედრის მონაწილეებმა.

ტები, გამოცდილების გაზიარება ნამდვილად საჭიროა და სასარგებლოა თითოეული ჩვენგანისთვის. არანაკლებ მნიშვნელოვანი და სასიამოვნოა პედაგოგის შრომის აღიარებაც, როგორც მომავალი წარმატების წინაპირობა. კარგი ჩანაფიქრია. ვვლით ახალ შეხვედრებს წარმატებული გამოცდილებებით – აღნიშნეს შეხვედრის მონაწილეებმა.

ტრისტან მურადაშვილი
ასპინძის საგანმანათლებლო რესურსცენტრის უფროსი

მოსწავლა უამოქმადი

ბთავაზოთ თბილისის №42 საჯარო სკოლის მოსწავლეთა ნაშუაგვრებს (კელაგობი – ნინო ნასყიდაშვილი)

მარიამ ვასტანაბიძევილი მე-11 კლასი

ქარის მოტანილს როცა ისევ ქარი წაიღებს, შორს გაფრინდება და გაქრება ჩვენი ოცნება და ჩვენ დაგვრჩება მოსაგონრად მხოლოდ წარსული და ამ წარსულის მოგონებას ცრემლები ახლავს. ცრემლები მწარე – გულის დარდით შეჯერებული.

„ქარი არღვევდა ღუმლის ფარდას“

ქარი ადამიანივითაა... დიახ, სწორედაც რომ... ის გაუნწონასწორებელია. როდესაც კარგ ხასიათზეა, ნაზად გვეამბორება, თბილად ჩაგვჩურჩულებს და მოქარვისფრო ანგელოზად მოაქვს თავი. ზოგჯერ კი – შემზარავი და ფიცხია; ცეცხლისფერი თვალებით შემოგვეყურებს, მოეშაკისფრო ხელებს აქეთ-იქით იქნევს და ყველაფერს ანადგურებს.

დღესაც ცუდად გრძნობს თავს; აბობოქრებულია, თავს ვერ აკონტროლებს... ჩემთვის კი სიკვდილის ტრიადაა... ბავშვობიდან მეშინია ამგვარი პარადოქსული ხმების.

ახლა ღამეა, ყველაფერი შავად არის შეღებილი. სიშავეს ვგრძნობ და მტკიავს... სკამს მივეჯაჭვე... უბრალოდ ვზივარ და სიბნელეში ჰორიზონტის დანახვას ვცდილობ. მექანიკური კაცუნა ვარ, რომელსაც ერთადერთი ბრძანება აქვს შესასრულებელი – ადგილზე დარჩენა. მექანიკური ობობა აბლაბუდებით ამკობს ჩემს სხეულს. ის კიდევ უფრო მამძიმებს და ფსკერამდე მძირავს. მეშინია, რადგან მხოლოდ მინის საფარველი მაშორებს ქარის სამფლობელოს... ხეები მის ტალღებთან ერთად შრიალებენ, ჩემამდე კი ზუზუნი აღწევს... თავისი კლანჭებით მაცოცდება, სულ უფრო და უფრო უახლოვდება გულს და სუნთქვას მინელებს. ქარი არღვევს ღუმის, თავხედურად ფანტავს ყვითელ ჰაერში. ყურში რაღაცას ჩამყვინის, სიტყვებს ვერ ვარჩევ, თუმცა ვგრძნობ, რომ დამცინის, რაღაცას მსაყვედურობს... მის გვერდით უსუსური ვარ... მისი მეშინია... მკლავს იმის შეგრძნება, რომ ვერაფერს ვცვლი... ამ დღის შემდეგ როგორღა შევძლებ მასთან მეგობრობას...

თიკელ მუსარიძე მე-9 კლასი

სიმშვიდე

რაღაც აკაკუნებს ფანჯარაზე, ალბათ, ყვავია. გარეთ ისევ ბარდნის. ხელები მომხვია, ცდილობს გამათბოს, გატრუნულნი ვართ. სევდა გვანვიმს... ქაოსი გვათოვს... გარეთ ქარი ჩადგა, ჩვენ მაინც გვცვივა... დებიუსი უკრავს ჩვენს თავებში. სიჩუმეა, სიმშვიდე არა...

ისევ თოვლი აკაკუნებს გონების პიანოლაზე... ნაბიჯები აღარ უკრავენ, უბრალოდ ხრამუნებენ... თენდება, მაგრამ ზანტად, უსახურად, უხალისოდ... ყოველთვის მეკითხებოდა, რატომ მიყვარს ასე ადრე გაღვიძება... მეც ყოველთვის ვპასუხობდი: მომწონს მზისა და მთვარის ერთ ჰორიზონტზე მზერა... მომწონს, როგორ კვდება, იწვის და იდაგება მთვარე მზის სიყვარულით და იმისათვის, რომ მან იბრწყვილოს, დროებით ესალმება მუქ-ლურჯ სიცოცხლეს. მიყვარს... უბ-

რალოდ, მათი სიყვარული მიყვარს...

ახლა თოვლის სიმფონიის ფონზე დაქრია ჩვენ შორის ქარიშხლები. გავრბივართ... უკანმოუხედავად გავრბივართ... ხან შენ მკარგავ, ხანაც – მე... ქვიშა გვინვათ თვალებს, ქარის წნელი გვიმოტავს სხეულებს. შორიდან, ყრუდ მესმის შენი მუდარა, მაგრამ სიტყვებს ნათლად ვერ ვარჩევ. ტორნადოსთან ერთად ვბრუნავთ, ვტრიალებთ – ხან ზემოთ მივფრინავთ, ხანაც ქვემოთ ვეშვებით, თუმცა ერთად არასდროს... რატომღაც, როგორღაც (გარჩევა მიჭირს), სხლტები და მორბიხარ, ყვირილი მესმის... უხმო ხავილი, ფილტვებიდან ამოგლეჯილი. მკვეთრად მავლებ ხელს და ისევ მივრბივართ, ისევ იგივე... უდაბნო, ქვიშა, ქარიშხალი, მტვერი...

ახლა ვჩერდებით... ახლა ქარიშხალში ვდგავართ... ახლა ორივემ ვიცით, რომ ვერსად გავიქცევით, რადგან ეს ტორნადო თავადვე ვართ.

ახლა ველარ გავიქცევით. ახლა ქაოსური სიმშვიდეა ჩვენში.

ზ(თ)ევი

როცა პირსასვე ჭურჭელს უკანასკნელი წვეთი ტყლაშუნით ჩააფრინდება, შეუძლებელია, წყლის სტატიკურობა შეინარჩუნო – ფიალა სავსეა! ველარაფერს შეცვლი, ველარ გაუძლიანდები, მდინარის დინებას მიჰყვები, როგორც მუნჯი თევზი.

მარილიან სილურჯეში მიიკვლევს გზას, უძალიანდება ტალღებს, იბრძვის თავდაუზოგავად, იქნევს კუდსა და ფარფლებს. აი, უკვე დაუსხლტა ერთ უშველებელ „მეზობელს“, რომელსაც მისი შთანთქმა განუზრახავს! მორიგ ტალღასაც თავს არიდებს და უკვე აქაა! მიზანს მიადნია – ახლა მკაფიოდ შეუძლია გაარჩიოს მზის დისკო და მკრთალი წყლისფერი სივრცე. ცოტაც, ძალიან ცოტაც და აღასრულებს განზრახულს! ვერცხლისფერი მოგრძო სხეული ცაში იჭრება, ჩამავალი მზის რკალს ხაზავს და ისევ სიმუქეში უჩინარდება...

ხანდახან ასეც ხდება... ხანდახან ჩვენც ვიქცევით თევზებივით – გაცხარებულნი, შემართულნი მივინევთ წინ, მივიჩქარით რაღაც გაურკვეველისკენ, მივრბივართ (თუნდაც, ქაოსური ცურვა დაარქვით, როგორც გენებოთ), სად მივინევს პანანინა ბრონეულის გულები არც კი ვიცით...

თავ (გინდათ, ფარფლ) ქუდ (კუდ, რატომაც არა!) მოგლეჯილი გავურბივართ ქაოსს, არეულობას, უზარმაზარ სამხეტეს.. და სად გავრბივართ? ზემოთ მივინევთ? რას გვინდა ამით მივალნიოთ? გვინდა ბრბოს ზემოდან მოვექცეთ და ბევრად სუფთა, კრიალა ჰაერი ვისუნთქოთ? მაგრამ, თევზები ხომ არასდროს მიინევენ ჰაერისკენ იმისთვის, რომ სუნთქვა გაიჯანსაღონ, ლაყურები ჟანგბადით „ჩაიკოლოზინონ“, – პირიქით, ისინი მას გაურბიან! ნამიერად, მაგრამ მაინც, ისინი საკუთარ რიტმს, ცხოვრების ნირს არღვევენ, აბრეშუმის ზენარავით ფხრენენ და „უსუნთქაობაში“ ტივტივდებიან – ეს არის მათი მიზანი! ისინი თიშავენ გრძნობებს, გონებას, ალქმას... და ისინი ტოვებენ არსს... სწორედ, ამას ვერ ვხვდებით ჩვენ და ვერ ვტკბებით იმ ნამით, როდესაც ფილტვებს დაცვლის, ამოსუნთქვის საშუალებას ვაძლევთ, არსებობას ვიცარიელებთ, საკუთარი ცხოვრებიდან მივდივართ, უკანმოუხედავად, როგორც თევზი. როგორც ვერცხლისფერი მოგრძო წყლის შვილობილი...

ლივლივებს ზღვა... უშველებელი ფორთოხალი ეშვება ტალღების სიღრმეში მისაძინებლად.

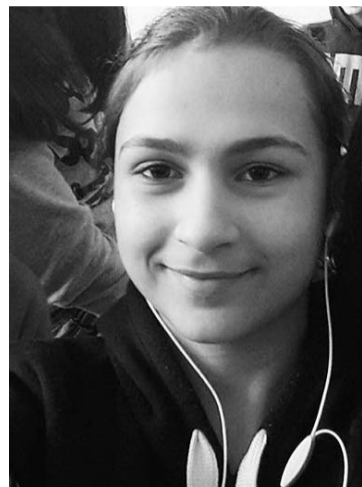

ქეთი გიგინეიშვილი მე-9 კლასი

ჩამავალი მზე აღნობდა ფიქრებს

ჩამავალი მზე აღნობდა ფიქრებს და მზის ნაღვენი ათბობდა ზეცას. დღეს ეს მზე თითქოს მოლოდინს მისდევს და ჩემს სურვილებს წვრილ-წვრილად კეცავს... უცებ ჩუმდება ცის პორიზონტი და დუმის მხოლოდ ქარიღა არხევს... მზემ დაიჭირა მალაღი ნოტი და ბანი მისცა დაბურულ, ღრმა ხევს...

იქ, სადღაც კიდევ ანთია შუქი... მზე აქ წავიდა, იქ კი ამოდის. აქ მოვარდება ღამის ქარბუქი და ისმის ნოტი შავი გარმონის... მზე კი ჩადის და თან მიაქვს ფერი, ფერი, რომლითაც შეღება ზეცა. მე დილაობით ღიმილით ვმღერი და მზის წასვლისას კი ელდა მეცა... ასე რომ... დადნ ჩემი ფიქრები და მზემ სულ ბოლო სხივი ჩაკეცა. ნელ-ნელა უკვე მეც ძილს მივყვები, ღამემ მზის ტახტზე ასვლა გაბედა!...

თამთა ბაგლარიშვილი მე-9 კლასი

თანამედროვე ქალაქი

თეთრი მთრთოლვარე ღრუბლები, ქალაქში – ბეტონის გუნდები. შენობა შენობას მიება... თეთრი მთრთოლვარე ღრუბლები. აღარ ჩანს ჩიტების გუნდები, ქარმა დაჰბერა, მოყარა თეთრი მთრთოლვარე ღრუბლები. ქალაქში – ბეტონის გუნდები.

ნანა ბრიკველიშვილი მე-10 კლასი

იდეალური

(ტრიოლეტი ფიზიკა-მათემატიკოსებისთვის)

როგორც ოცდაცხრა გრადუსის სინუსი, ის იყო თითქმის იდეალური. წარმოსახვითი, როგორც მინუს 1*, როგორც ოცდაცხრა გრადუსის სინუსი** თუმცა ჰქონდა მას ბევრი მინუსი და თან არ იყო ის რეალური, როგორც ოცდაცხრა გრადუსის სინუსი, ის იყო თითქმის იდეალური.

* 1 – წარმოსახვითი რიცხვი; ** – ოცდაცხრა გრადუსის სინუსი დაახლოებით 1/2-ია.

სპორტი

როსა სპორტს სკოლის სხოვრებაში მნიშვნელოვანი აღბილი უჭირავს

ირაკლი თაყაიძე

„მეტრომენის“ დასახლებაში, ცენტრალურ მოედანთან, ყურადღებას იპყრობს ახალი შენობა თავისი ინტერიერით და ვრცელი, კეთილმოწყობილი, ლამაზად შემოღობილი ეზოთი. ღია მოედნებით ადვილად მიხვდებით, რომ ეს სასწავლო დაწესებულება და არც შეცდებით: ეს თბილისის 103-ე საჯარო სკოლაა. იგი ორი წელიწადია, რაც აშენდა განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ფინანსური დახმარებით და ნამდვილად გამორჩეული არქიტექტურით, დიზაინით. ის არა ჰგავს ძველებურ სკოლებს, ერთი გრძელი დერეფნითა და მის გაყოლებაზე ჩამსკრივებული საკლასო ოთახებით, არამედ სულ სხვა ყაიდის შენობაა, სადაც აქცენტს თავისუფალ სივრცეებზე გაკეთებული და ჩაკეტილ სივრცეში მოხვედრის შეგრძნება არ გაქვს. შიგ შესვლისას, უპირველესად, თვალში მოგხვდებათ სისუფთავე და სიმწვანე – ცოცხალი მცენარეების სიმრავლე. შეიძლება გვეფიქრა, რომ მასპინძლებმა ჩვენი მისვლისთვის საგანგებოდ მოინდომეს, მაგრამ მწვანე მცენარეებს, პრაქტიკულად, ყველგან შეხვდებით. თანაც, შენობის ყველა სართული, ყველა კუნჭული ისე კრიალებდა, სისუფთავეზე მუდმივად თუ არ ზრუნავ, შეუძლებელია, ეს ყველაფერი ერთბაშად გააკეთო.

თუმცა სკოლა არა მარტო შიგნიდან, გარედანაც „უბრძველს თვალს მტერს“, დასუფთავებული, კეთილმოწყობილი, ლამაზად გაშენებული ვრცელი ეზოთი, სადაც ყოველ კუთხეში, ყოველ ფლიგელში შეხვდებით დასასვენებელ ადგილებს ხის ლამაზი სკამებითა და სკვერებით. მინი-სკვერები და მცენარეები აქაურების სავიზიტო ბარათია და არცაა გასაკვირი, ამ სკოლამ „ეტალონის“ მიერ გამოცხადებულ სკოლის ეზოების კონკურსში რომ გაიმარჯვა.

ერთი სიტყვით, აქ ყველა პირობა შექმნილი სწავლისთვის და მოსწავლეებისთვის – მაქსიმალურად კომფორტული გარემო. მე არ ვიცი, როგორია თანამედროვე ტიპის დასავლური სკო-

ლები, მაგრამ საქართველოში ეს სკოლა სამაგალითოდ შეიძლება გამოდგეს. მით უფრო, რომ სასწავლო პროცესიც ძალიან ნაყოფიერად მიმდინარეობს, რაც დირექტორის, **არჩილ ჩხაიძისა** და მის მიერ შემოკრებილი პედაგოგიური კოლექტივის დამსახურებაა. სკოლაში ამჟამად 900-მდე მოსწავლეა, თუმცა მათი რაოდენობა მნიშვნელოვნად შეამცირა იმ წლებმა, როცა საკუთარი ჭერის არქონის გამო სხვაგან იყვნენ შეფარებული. ახლა, როცა თავისი შენობა აქვთ, ბავშვების რაოდენობაც თანდათან იზრდება და ვარაუდობენ, რომ გაისად კონტინგენტი გვარიანად შეივსება. ამასთან, აქვთ სომხური სექტორიც.

103-ე სკოლის ცხოვრებაში სპორტი ერთ-ერთი აქტიური მიმართულებაა. როგორც დირექტორმა, არჩილ ჩხაიძემ განაცხადა, სკოლაში გაკვეთილების შემდგომი 18 აქტივობაა დაწესებული და აქედან უმეტესობა სპორტული პროფილისაა. ცხადია, ამას ხელს კარგი სპორტული ბაზაც უწყობს. სკოლას აქვს სტანდარტების შესაბამისი დარბაზი, რომელიც გამოიყენება ფრენბურთის, კალათბურთის, მინი-ფეხბურთისა თუ სხვა გუნდური სახეობებისთვის. იატაკიც მშვენიერ მდგომარეობაშია, განათებაც მაღალი ხარისხისაა, რის გამოც ღამეც კი შეიძლება ვარჯიში, ცალ-ცალკეა ბიჭებისა და გოგონების გასახდლები (თქვენ წარმოიდგინეთ, ბევრგან ეს პრობლემა დგას – ან საერთოდ არ აქვთ, ან საერთო გასახდელით სარგებლობენ) და ისეთ დონეზე კეთილმოწყობილი, ბევრ პროფესიულ კლუბს შეუზღდება. სპორტის გაკვეთილების რეფორმის პროექტის მოთხოვნათა შესაბამისად, სკოლაში ჩამოყალიბებულია სპორტული კლუბი „ნიკე“, რომელსაც თავისი ჰიმნიც აქვს – სხვათა შორის, მოსწავლეების მიერ დაწერილი. სკოლაში მუშაობს ფრენბურთის, კალათბურთის, ბადმინტონისა და კარატეს სრეები, რომლებსაც, პროექტის შესაბამისად, თითო თვე ეთმობათ, თუმცა არც სხვა სახეობებს ივინყებენ. აქაური მოსწავლეები სკოლის გარეთაც აქტიურად არიან ჩართულები სპორტში და სხვადასხვა სახეობებშიც ვარჯიშობენ. თან დიდი წარმატებებიც აქვთ – ძიუდოში, კიბორქსინგში, ჭადრაკში თუ სხვ. უფროს კლასებში რაგბისტებიც ჰყავთ, თუმცა ეს სახეობა ამ პროექტის ფარგლებში არ შედის. მათ შორის ისეთებიც არიან, ქვეყნის ნაკრებებშიც რომ შედიან, მაგრამ წარმატებები არც იმ ზემოწამით ვლილ სახეობებში აკლიათ, რომელთა ჯგუფებიც საკუთრივ სკოლაში მუშაობს – ისინი ხშირად გამხდარან სხვადასხვა რანგის შეჯიბრებების გამარჯვებულები თუ პრიზიორები. სკოლის „სპორტულ კუთხეში“ გამოფენილია მათ მიერ მოპოვებული თასები, სიგელები, მოწყობილია ფოტოსტენდი.

დახურული დარბაზის გარდა, სკოლას ღია კომპლექსური მოედანიც აქვს, სადაც ასევე შესაძლებელია სხვადასხვა სახეობებში ვარჯიში და ყველა პირობა შექმნილი საამისოდ.

ამ სკოლაში ფრენბურთი განსაკუთრებული პოპულარობით სარგებლობს, რადგან სპორტის მასწავლებელი **ეკა ყარაყარაშვი-**

ლი ყოფილი ფრენბურთელია და აქაური ფრენბურთის სხვადასხვა ასაკობრივ ნაკრებებშიც კი გამოდის. სკოლას საქართველოს ფრენბურთის ფედერაციასთან თანამშრომლობის მემორანდუმიც კი აქვს გაფორმებული. მასპინძლებმა რამდენჯერმე გაუსვენეს ხაზი, რომ მათი დევიზია „საქმე შედეგისთვის და არა საქმისთვის“, ანუ ვალის მოსახდელად არ შრომობენ, ცდილობენ, რეალური შედეგები აჩვენონ. თანაც, აქ ახლომდებარე სხვა სკოლების ბავშვებიც დადიან სავარჯიშოდ – კარი ყველასთვის ღიაა.

სკოლაში სპორტის მასწავლებლად **ლია ჭყონია**ც მუშაობს, იგი წლებულს კონკურსის საფუძველზე აიყვანეს. უფრო სწორად, მოიძიეს, რადგან სათანადო კვალიფიკაციის კადრები დედაქალაქშიც და მით უფრო – რეგიონებშიც ფრიალ დეფიციტურია. საბედნიეროდ, ჭყონიამ დირექციის იმედები სრულად გაამართლა – მას ძალიან ემადლიერებიან დირექტორიც, პედაგოგებიც და უკვე ხელშეკრულებაც გაუფორმეს. თუმცა, ამხელა სკოლისთვის, სადაც 40 კლასია, სპორტის 2 მასწავლებელი, დაგვეთანხმებით, ძალიან ცოტაა. საბედნიეროდ, თავიანთი ერთუზიანობით და დირექციის მაქსიმალური მხარდაჭერით, ისინი აუდიან საქმეს და სპორტი ამ სკოლაში ერთ-ერთი დაფასებული საგანია. სპორტულ ცხოვრებაში დაწყებითი კლასების მასწავლებლებიც აქტიურად არიან ჩართულები, ასევე – მშობლებთან ნაწილი და მანდატურის სამსახური, რისი მომხმარებელი ჩვენც გავხდით იქ სტუმრობისას.

ჩვენი სტუმრობის მიზანი იყო ოლიმპიზმისა და ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდასთან დაკავშირებული სასკოლო ღონისძიება, რადგან პროექტის მოთხოვნათა შესაბამისად, დეკემბერი, ასე ვთქვათ, ოლიმპიზმის თვე იყო. მოგვხვდნობათ, ეს საგანმანათლებლო-შემცენებელი პროექტია, რომელიც სპორტის გაკვეთილების რეფორმის შემადგენელი ნაწილია. პროექტის ფარგლებში, სხვადასხვა სკოლებში ტარდება შეხვედრები ოლიმპიურ ჩემპიონებთან, მოქმედ წარმატებულ სპორტსმენებთან, რაც მოზარდთა დიდ ინტერესს იწვევს, სანაცვლოდ კი ბავშვები ამუშავებენ ოლიმპიზმის თემატიკისა და წარმატებული ნაშრომები საკონკურსოდაც იგზავნება.

ღონისძიებას ესწრებოდნენ: განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროდან ამ პროექტის კოორდინატორი **გია ბეგიაშვილი**, ძალისმიერი ფიტნესის და უძლიერესი მამაკაცთა ფედერაციის დამფუძნებელი **ვალერი გულბანი**, ოლიმპიური ჩემპიონი ფრენბურთში **ვაჟა კაჭარავა** და საქართველოს ფრენბურთის ფედერაციის პრეზიდენტი **ირაკლი ჩაჩუა**.

ჩაჩუამ სკოლას საჩუქრად ფრენბურთის ბურთები გადასცა, მოზარდებმა კი სტუმრებს ოლიმპიზმის თემაზე შექმნილი საკმაოდ კარგი საღამო დაახვედრეს: სააქტო დაბაზში ოლიმპიური ცეცხლიც აინთო, გახსნის სიმბოლურ ცერემონიაზე ოლიმპიადის ყველა ის მასპინძელი ქალაქიც წარმოადგინეს, სადაც ჩვენებს მონაწილეობა მიუღიათ. ისაუბრეს ოლიმპიადების წარმოშობის ისტორიაზე, ანტიკურ თუ თანამედროვე თამაშებზე და რაც ყველაზე სასიამოვნოა, არც პარაოლიმპიური თამაშები დავიწყებთ. სხვათა შორის, ღონისძიებაზე დასასწრებად მინეველი იყო პარამპედილოსანი, მსოფლიოს ჩემპიონი **ირმა ხეცურიანი**, თუმცა ის იმ დღეს ბორჯომში იყო გეგმიურ გამოკვლევებზე და დასწრება ვერ შეძლო.

ტოკიოს ოლიმპიადის ჩემპიონმა კაჭარავამ გაიხსენა ოლიმპიადისთვის მზადების პერიოდი და სახალისო ეპიზოდები თავისი კარიერიდან. გასახსენებელი კი მისი ტიტულის მქონე კაცს მართლაც ძალიან ბევრი აქვს. სხვათა შორის, ფრენბურთი პირველად სწორედ ტოკიოში შეიტანეს ოლიმპიადის პროგრამაში და კაჭარავა პირველ ჩემპიონთა შორისაა, საქართველოდან კი ამ ტიტულის მფლობელი ერთადერთი ადამიანია. კაჭარავამ გაიხსენა, თუ რა პერიპეტეხები უძლოდა წინ თამაშების პროგრამაში ფრენბურთის შეტანას. თურმე ამას მაშინდელი ენ. სოცბანაკის ქვეყნები ითხოვდნენ, სადაც ფრენბურთი მაღალ დონეზე იყო განვითარებული. სამაგიეროდ, ეწინააღმდეგებოდნენ დანარჩენები, რომლებიც დიდ ყურადღებას არ აქცევდნენ ამ სახეობას. საბოლოოდ გადაწყვეტი გამომდგარა თამაშების მასპინძელი იაპონიის პოზიცია, რომელსაც თურმე მაღალი დონის ფრენბურთი ჰქონია, რაც სიურპრიზი აღმოჩნდა ევროპისთვის. სამაგიეროდ, უკვე პირველივე ოლიმპიადაზე, სპორტის ამ ლამაზ სახეობას იმდენად დიდი მონივნება დაუმსახურებია, რომ მას შემდეგ უწყობანოდ იქცა ოლიმპიური ოჯახის სრულყოფილებიან წევრად.

რაჭის ულამაზესი სოფლის – ჭრებალის საჯარო სკოლა, რომელიც დაარსებიდან მრავალი წლის ისტორიას ითვლის, არაერთხელ ასახელებს მისმა მოსწავლეებმა. ამჯერად, ხელოვნების უფროსი მასწავლებლის, ირმა მწყერაშვილის ინიციატივით, მოსწავლეებმა წარმატებით განახორციელეს სასკოლო პროექტი „ანიდან ჰომემდე“.

ემდე“ შთაგონების წყარო. იდეამ, მოსწავლეებში, თავიდანვე დიდი ინტერესი გამოიწვია. გადაწყვეტიტ, ანბანის თითოეული ასო საგნების, ცხოველების, ფრინველების, მცენარეების შერწყმით და გაერთიანებით გამოგვესახა. პროექტმა მოსწავლეებს ასოციაციური აზროვნების, ფანტაზიისა და თავიანთი უნარების სრულად გამოვლენის საშუალება მისცა. მე, როგორც მასწავლებელს, კიდევ ერთხელ დამიმტკიცეს თუ რამდენად საინტერესოები, უნარიანები, უზადო ფანტაზიორები და იდეებით სავსენი არიან, რაც მნიშვნელოვანია თანამედროვე გამოწვევებისათვის“.

ირმა მწყერაშვილი, ამბროლაურის მუნიციპალიტეტის სოფელ ჭრებალის საჯარო სკოლის ხელოვნების უფროსი მასწავლებელი: „ფრანკფურტის წიგნის ბაზრობაზე გამოფენილი უნიკალური ქართული ანბანის ასოები გახდა სასკოლო პროექტის – „ანიდან ჰომემდე“ შთაგონების წყარო. იდეამ, მოსწავლეებში, თავიდანვე დიდი ინტერესი გამოიწვია. გადაწყვეტიტ, ანბანის თითოეული ასო საგნების, ცხოველების, ფრინველების, მცენარეების შერწყმით და გაერთიანებით გამოგვესახა. პროექტმა მოსწავლეებს ასოციაციური აზროვნების, ფანტაზიისა და თავიანთი უნარების სრულად გამოვლენის საშუალება მისცა. მე, როგორც მასწავლებელს, კიდევ ერთხელ დამიმტკიცეს თუ რამდენად საინტერესოები, უნარიანები, უზადო ფანტაზიორები და იდეებით სავსენი არიან, რაც მნიშვნელოვანია თანამედროვე გამოწვევებისათვის“.

ხელოვნებით დაინტერესებული მოსწავლეები არაერთხელ ყოფილან საინტერესო საკლასო თუ სასკოლო პროექტებში ჩართულნი და სხვადასხვა თემატიკაზე შექმნილი გამოფენების მონაწილეები, რაც პედაგოგის, უფროსი მასწავლებლის – ირმა მწყერაშვილის ძალისხმევით, მისი კრეატიული იდეებისა და დაუღალავი შრომის დამსახურებაა.

